

Sygn. akt XIV C 12/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jacek Grudziński

Protokolant p.o. stażysty Anita Brzychezy

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2021 roku w Pile

sprawy z powództwa **K. P. i Z. P. (P.)**

przeciwko **Towarzystwu (...) SA**

z siedzibą w W.

przy udziale interwenienta ubocznego **P. A. (1)**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki K. P. tytułem zadośćuczynienia kwotę **33.500 zł** (trzydzieści trzy tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki K. P. tytułem odszkodowania kwotę **6.000 zł** (sześć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. P. tytułem zadośćuczynienia kwotę **33.500 zł** (trzydzieści trzy tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.
4. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. P. tytułem odszkodowania kwotę **6.000 zł** (sześć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.
5. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. P. tytułem odszkodowania kwotę **3.600 zł** (trzy tysiące sześćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.
6. W pozostałej części oddala powództwo.
7. Zasądza od powódki K. P. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. 8.278,28 zł (osiem tysięcy dwieście siedemdziesiąt osiem złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem kosztów procesu.
8. Zasądza od powoda Z. P. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. 8.278,28 zł (osiem tysięcy dwieście siedemdziesiąt osiem złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem kosztów procesu.
9. Zasądza od powódki K. P. na rzecz interwenienta ubocznego P. A. (1) 7.105,92 zł (siedem tysięcy sto pięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów procesu.

10. Zasądza od powoda Z. P. na rzecz interwenienta ubocznego P. A. (1) 7.105,92 zł (siedem tysięcy sto pięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów procesu.

11. Nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Poznaniu 2.369,20 zł (dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

12. Nie obciąża powodów i interwenienta ubocznego kosztami sądowymi w pozostałej części.

Jacek Grudziński

Sygn. akt XIV C 12/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 stycznia 2016 r. powodowie K. P. i Z. P. wniesli o zasądzenie:

- od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki K. P. kwoty 102.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 09.10.2015 r. do dnia całkowitej zapłaty;

- od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. P. kwoty 102.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 09.10.2015 r. do dnia całkowitej zapłaty;

- od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki K. P. kwoty 21.000 zł tytułem odszkodowania związanego z postawieniem nagrobka wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 09.10.2015 r. do dnia całkowitej zapłaty;

- od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. P. kwoty 21.000 zł tytułem odszkodowania z art. 446 § 3 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty;

- od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. P. kwoty 7.200 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 3 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia całkowitej zapłaty.

Ponadto powodowie wniesli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według załączonego spisu kosztów.

Pismem z dnia 8 stycznia 2018 r. powodowie zmienili swoje stanowisko w sprawie w ten sposób, że:

- wniesli o zasądzenie od pozwanego na rzecz K. P. kwoty 21.000 zł tytułem odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 09.10.2015 r. do dnia 21.12.2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty;

- wniesli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda Z. P. kwoty 7.200 zł tytułem odszkodowania związanego z postawieniem nagrobka wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany wskazał, że pomiędzy stronami postępowania pozostaje bezsporne, że w chwili wypadku R. P. (1) nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa a także wiedział, że kierujący pojazdem nie miał uprawnień do kierowania samochodami. Między stronami sporna pozostaje wysokość przyjętego przyczynienia. Zdaniem pozwanego R. P. (1) przyczynił się do powstałych szkody w 90 %.

Pozwany wskazał również, że jego zdaniem kwoty dochodzone tytułem zadośćuczynienia nie znajdują usprawiedliwienia w okolicznościach przedmiotowej sprawy i należy je ocenić jako rażąco wygórowane.

Zdaniem pozwanego śmierć syna nie wpłynęła negatywnie na sytuację materialną powodów, albowiem przed śmiercią syna dochód rodziny musiał być dzielony na utrzymanie trzech osób, podczas gdy obecnie dochód dzieli się na dwie osoby.

Pismem z dnia 11 października 2016 r. P. A. (1) przystąpił do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

Pismem z dnia 12 grudnia 2016r. P. A. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Interwenient uboczny wskazał, że jego zdaniem nie zostało wykazane, aby sytuacja życiowa powodów uległa znaczącej zmianie po śmierci syna tj. miała znaczący wpływ na ich sytuację majątkową. Jego zdaniem R. P. (1) przyczynił się do powstałych szkody w 90 %.

Sąd ustalił, co następuje:

W 2015 roku R. P. (1), syn K. i Z. P., miał 19 lat. Powodowie byli silnie związani z synem, gdyż było to ich jedyne dziecko. R. P. (1) mieszkał z rodzicami i uczęszczał do III klasy Technikum Budowlanego w S..

W dniu 16 czerwca 2015 r. R. P. (1) spotkał się ze swoimi kolegami P. A. (1) i D. S.. P. A. (1) bez wiedzy swojego ojca wzięł kluczyki od samochodu osobowego ojca marki S. (...) o nr rej. (...).

Koledzy na zmianę prowadzili samochód, przy czym żaden z nich nie posiadał uprawnień do kierowania samochodem, z czego każdy z nich zdawał sobie sprawę.

W pewnym momencie P. A. (1) zdecydował, że on będzie prowadził samochód. R. P. (1) siedział koło kierowcy, natomiast D. S. zajął miejsce z tyłu za kierowcą. D. S. i P. A. (1) mieli zapięte pasy bezpieczeństwa, natomiast R. P. (1) nie zapiął pasów bezpieczeństwa.

P. A. (1) nie zapanował nad pojazdem, który zjechał z drogi, wjechał w przydrożne pole, po czym kilkakrotnie „koziółkował” i przewrócił się na dach.

Na skutek „dachowania” auta R. P. (1) wypadł z samochodu przez przednią szybę. R. P. (1) doznał ciężkiego urazu głowy i został przewieziony do szpitala. Pozostali pasażerowie pojazdu nie doznali poważnych obrażeń.

W dniu 16 czerwca 2015 r. P. A. (1) nie miał ukończonych 17 lat, w związku z czym Sąd Rejonowy w Złotowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich wszczął wobec niego postępowanie przewidziane w ustawie z dnia 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Złotowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich uznał, że nieletni P. A. (1) dopuścił się czynu karalnego tj. czynu z art. 177 § 2 k.k.

/postanowienie Sądu Rejonowego w Złotowie z 17 grudnia 2015 r. (k. 190)/

O wypadku syna powódka K. P. dowiedziała się od znajomego, który widział wypadek. Powódka wspólnie z mężem niezwłocznie pojechała do Szpitala (...) w P., do którego przetransportowany został R. P. (1).

24 czerwca 2015 r. lekarze przekazali powodowi informacje, że rokowania co do poprawy stanu zdrowia ich syna są złe. Powódka na wieść o tych informacjach poczuła się bardzo źle: znacznie wzrosło jej ciśnienie krwi i pojawiły się silne bóle głowy, wskutek czego K. P. została przyjęta na Oddział Nefrologii i Chorób Wewnętrznych Szpitala (...) w P., w którym przebywała do 2 lipca 2015 roku.

Z. P. czuwał przy synu w szpitalu w dzień i w nocy. Codziennie rano powodowie jechali z domu w O. do szpitala w P., gdzie spędzali cały dzień. Następnie powód odwoził żonę do domu i wracał do szpitala, gdzie czuwał przy synu również

w nocy. Rano powód jechał do domu po powódkę i wspólnie jechali do szpitala. Zatem dziennie powód pokonywał około 200 km.

W dniu 26 czerwca 2015 r. R. P. (1) zmarł. Powodowi było bardzo przykro, że podczas kilkudniowej hospitalizacji syn nie odzyskał przytomności i w związku z tym powód nie mógł się z nim pożegnać.

Nagła i niespodziewana śmierć utrata najbliższej osoby była dla powoda ciężkim przeżyciem, tym bardziej, że w momencie śmierci syna, żona powoda również przebywała w szpitalu z uwagi na znaczne pogorszenie jej stanu zdrowia i powód nie miał z kim dzielić swojej rozpacz.

W pierwszym okresie po śmierci syna powód nie mógł sobie poradzić z negatywnymi emocjami. Odczuwał ogromny smutek, żal i pustkę. Stracił energię do życia, starał się być silny, aby wspierać żonę, ale często sam nie potrafił powstrzymać łez. Z. P. miał problemy ze snem, w nocy często się budził, nasłuchując kroków syna. Powód nie potrafił sobie wyobrazić, że już nigdy nie zobaczy syna, nie porozmawia z nim i go nie przytuli.

Ze względu na zły stan psychiczny po śmierci syna powód zmuszony był podjąć leczenie w poradni zdrowia psychicznego i przyjmować zapisane leki. Lekarz psychiatra zdiagnozował u powoda ostrą reakcję na stres, zaburzenia stresowe pourazowe oraz reakcję żałoby.

Powód był bardzo związany emocjonalnie z synem, łączyły ich przyjacielskie relacje. Spędzali ze sobą dużo czasu, oglądając wspólnie telewizję czy wspólnie naprawiając skuter, który powód kupił synowi.

Powód w chwili śmierci syna nie pracował, przebywał na zwolnieniu lekarskim z uwagi na przebyty wypadek (powód został potrącony przez samochód). Po wypadku powoda, syn pomagał mu we wszelkich pracach domowych.

Więź pomiędzy powodami a ich synem była bardzo silna. R. P. (1) był jedynym dzieckiem powodów. Rodzice powodów już nie żyją, więc powodowie oprócz syna nie mieli żadnej bliskiej rodziny. Wszystkie uroczystości i święta powodowie spędzali z synem. Wychowywanie syna i obserwowanie jak dorasta nadawało sens życiu powodów.

Powodowie nadal nie potrafią się pogodzić ze stratą syna, a wspomnienie o nim powoduje u powodów uczucie smutku, żalu i przygnębienia. Powodowie nie są w stanie zaakceptować tak wczesnej i nagłej śmierci syna. Powodowie często wspominają syna. W dalszym ciągu powodowie codziennie odwiedzają grób syna, a w pokoju na komodzie mają ustawione zdjęcia z różnych okresów życia R..

W związku z tym, że narządy zmarłego syna po jego śmierci zostały przeszczepione pięciu innym pacjentom, powodowie mają wrażenie, że w ciałach tych osób „żyje” jakaś część ich syna.

W pierwszym etapie po opuszczeniu szpitala powódka nie potrafiła normalnie funkcjonować i poradzić sobie z silnymi emocjami, w związku z czym korzystała z regularnej pomocy lekarza psychiatry, który zdiagnozował u niej reakcję depresyjną na stres związany z żałobą.

Powódka nie mogła znaleźć sobie miejsca w domu, miała problemy ze snem. Powódce wydawało się, że słyszy głos syna w mieszkaniu.

K. P. wspomina zmarłego syna jako osobę bardzo pomocną, staranną i sumienną, która pomagała rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa domowego. W związku z tym, że mąż powódki bardzo często wyjeżdżał w delegacje, powódka spędzała z synem najwięcej czasu, przez co ich wzajemna więź była bardzo silna. W wolnym czasie powódka chodziła z synem na spacer, wspólnie przygotowywali obiady oraz oglądali razem telewizję. R. P. (1) pomagał powódce przy sprzątnięciu domu, czy przygotowywaniu opału na zimę. Powódka wspólnie z mężem i synem często jeździła na wycieczki.

Powódka po śmierci leczyła się poradni zdrowia psychicznego. U powódki zdiagnozowano reakcję depresyjną na stres powiązaną z reakcją żałoby. Powódka od chwili śmierci syna do chwili obecnej pozostaje na zwolnieniu lekarskim z uwagi na zły stan psychiczny.

Powodowie nadal cierpią na zaburzenia depresyjne i przedłużony stan żałoby. Powodowie nie mogą pogodzić się ze śmiercią syna, mają trudności z radzeniem sobie z emocjami. Powodowie czują się nadmiernie emocjonalnie obciążeni, unikają kontaktów z dawnymi znajomymi, gdyż czują się przez nich niezrozumiani.

Reakcja żałoby, a następnie przedłużona reakcja żałoby występuje u powodów od śmierci syna do chwili obecnej. Nasilenie objawów w chwili obecnej jest nieznacznie mniejsze niż na początku. Rokowania co poprawy stanu psychicznego powodów są niepewne.

Stały uszczerbek na zdrowiu powodów, spowodowanych stresem związanym ze śmiercią syna wynosi 10 %.

Powodowie przed śmiercią syna leczyli się w poradni zdrowia psychicznego, jednak ich uprzednie kłopoty zdrowotne nie miały wpływu na odczuwanie przez nich straty po śmierci syna.

Pełnomocnik powodów pismem z dnia 31 sierpnia 2015 r. zgłosił szkodę pozwanemu, załączając zebraną w sprawie dokumentację, potwierdzającą okoliczności wypadku, jak i rozmiar krzywdy powodów oraz wniósł o wszczęcie postępowania likwidacyjnego i wypłatę na rzecz powodów wskazanych kwot roszczeń.

Pismem z dnia 14 września 2015 r. pozwany poinformował o przyznaniu powodom zadośćuczynienia w wysokości po 25.000 zł, przy czym kwoty te pozwany pomniejszył o 90 % z tytułu przyczynienia się poszkodowanego do zaistnienia szkody i w związku z tym wypłacił powodom zadośćuczynienie w wysokości 2.500 zł. Pozwany odmówił wypłaty powodom odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się ich sytuacji życiowej.

Pełnomocnik powodów pismem z dnia 8 grudnia 2015 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 12.000 zł tytułem zwrotu kosztów postawienia granitowego nagrobka, przesyłając jednocześnie oryginał faktury VAT. Pozwany pismem z dnia 23 grudnia 2015 r. poinformował o uznaniu w całości roszczenia o zwrot tych kosztów, wypłacając kwotę 1.200 zł z uwagi na 90% przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody.

Łącznie pozwany w toku postępowania likwidacyjnego przyznał i po potrąceniu 90 % tytułem przyczynienia, wypłacił na rzecz powodów następujące kwoty:

-2.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. na rzecz K. P.;

-2.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. na rzecz Z. P.;

-1.268,87 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu na rzecz Z. P.;

-1.200 zł tytułem zwrotu kosztów postawienia nagrobka na rzecz Z. P.;

-113 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu na rzecz Z. P..

/akt zgonu R. P. (1) (k. 34), dokumentacja szkodowa (k. 35- 48), przesłuchanie powodów na rozprawie dnia 11 października 2016r. (k. 163-165), dokumentacja medyczna K. P. (k. 70-84), dokumentacja medyczna Z. P. (k. 84-87), przesłuchanie świadka H. B. na rozprawie dnia 15 grudnia 2016r. (k. 208-209), przesłuchanie świadka J. S. na rozprawie dnia 15 grudnia 2016r. (k. 209), przesłuchanie świadka J. W. na rozprawie dnia 15 grudnia 2016r. (k. 209-212), przesłuchanie świadka Ł. B. na rozprawie dnia 7 lutego 2017r. (k. 231-232), przesłuchanie świadka D. S. na rozprawie dnia 7 lutego 2017r. (k. 232-233), przesłuchanie interwenienta ubocznego P. A. (1) na rozprawie dnia 7 lutego 2017r. (k. 233-234), przesłuchanie świadka K. K. na rozprawie dnia 23 marca 2017r. (k. 252-253), opinia psychologiczna biegłej sądowej K. S. dotycząca Z. P. (k. 271-278) opinia psychologiczna biegłej sądowej K. S. dotycząca K. P. (k. 279-288), opinia psychologiczna uzupełniającą (k. 311-313), opinia sądowo- psychiatryczna dotycząca Z. P. (k.

351-359), opinia sądowo- psychiatryczna dotycząca K. P. (k. 360-368), opinia sądowo- psychiatryczna uzupełniająca dotycząca Z. P. (k. 401-402, k. 703), opinia sądowo- psychiatryczna uzupełniająca dotycząca K. P. (k. 403-405, k. 701-702), przesłuchanie biegłego psychiatry W. C. (1) (k. 444), opinia w zakresie rekonstrukcji wypadków (k. 771-794), opinia uzupełniająca z zakresu rekonstrukcji wypadków (k. 823-824), przesłuchanie powodów na rozprawie dnia 110 grudnia 2020r. (k. 862-864)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów:

W ustaleniu powyższego stanu faktycznego Sąd oparł się przede wszystkim na zgromadzonych w aktach przedmiotowej sprawy dokumentach, których autentyczność i moc dowodowa nie budziła wątpliwości Sądu, nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, aktywnie działające przez swoich pełnomocników, do czego również Sąd nie znalazł żadnych podstaw, uznając wszystkie zgromadzone dokumenty za w pełni wiarygodny materiał dowodowy.

W niniejszej sprawie sporządzona została opinie psychologiczne dotycząca zarówno Z. P. jak i K. P.. Ponadto sporządzona została opinia psychologiczna uzupełniająca. Wszystkie opinie psychologiczne zostały sporządzone przez biegłą K. S.. Wszystkie opinie zostały sporządzone w sposób fachowy, rzetelny i wyczerpujący. Były spójne, logiczne i zrozumiałe. W sposób przekonujący i nie budzący zastrzeżeń zostały w nich wskazane przesłanki, które doprowadziły do końcowych wniosków i pozwoliły na ocenę stanu psychicznego powodów, rokowania zmian w stanie psychicznych powodów na przyszłość, wpływu śmierci syna na codzienne funkcjonowanie powodów.

Sporządzono również opinie psychiatryczne oraz uzupełniające opinie psychiatryczne dotyczące stanu zdrowia psychicznego powodów i wpływu śmierci syna na stan psychiczny powodów. Opinie zostały sporządzone przez biegłego psychiatrę W. C. (2). Biegły został również uzupełniająco przesłuchany na rozprawie. Opinie zostały sporządzone w sposób fachowy i rzeczowy. Biegły w opiniach jak i w trakcie przesłuchania na rozprawie, udzielił jasnych odpowiedzi na pytania (zagadnienia) zawarte w tezach dowodowych, a postawione wnioski należycie uzasadnił.

W sprawie został przeprowadzony również dowód z opinii z zakresu rekonstrukcji wypadków. Opinia została sporządzona przez zespół biegłych mgr inż. T. L. i dr hab. n. med. C. Ż.. Biegli sporządzili również opinię uzupełniającą. Zarówno opinia jak i opinia uzupełniająca sporządzone zostały w sposób rzetelny, logiczny i spójny. W sposób przekonujący i nie budzący zastrzeżeń zostały w niej wskazane przesłanki, które doprowadziły do końcowych wniosków

Świadek J. S. jest sąsiadem powodów. Świadek zeznawał w sposób wiarygodny i zgodny z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy. Świadek wskazał, że powodowie mieli bardzo bliskie i zażyłe relacje ze swoimi jednym synem, co wpłynęło na to, że bardzo przeżyli jego śmierć. H. B. jest bliską znajomą stron. Świadek zeznawała w sposób wiarygodny, spójny i logiczny. Świadek wskazała, że powodowie bardzo przeżyli śmierć swojego syna. Z uwagi na zły stan psychiczny, zmuszeni byli podjąć leczenie psychiatryczne. Do chwili obecnej powodowie codziennie oglądają zdjęcia syna i chodzą na jego grób. Świadek J. W. była matką chrzestną R. P. (1). Świadek zeznawała w sposób wiarygodny i zgodny z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy. Świadek wskazała, że po śmierci syna powodowie popadli w depresje. R. P. (1) pomagał w domu np. przy przygotowaniu opału czy robieniu zakupów.

Świadek Ł. B. był obecny na miejscu zdarzenia po wypadku, który miał miejsce dnia 18 czerwca 2015r. Świadek spotkał P. A. (1), który biegł w jego stronę i prosił go o pomoc. Kiedy świadek przybył na miejsce zdarzenia R. P. (1) leżał w znacznej odległości od samochodu. Świadek zeznawał w sposób spójny, logiczny i wiarygodny.

D. S. brał udział w wypadku dnia 18 czerwca 2015 r. jako pasażer. Świadek zeznawał w sposób wiarygodny i zgodny z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy. Świadek przyznał, że wspólnie z R. P. (1) i P. A.

(1) postanowili wybrać się na przejażdżkę samochodem pomimo tego, że żaden z nich nie posiadał uprawnień do prowadzenia samochodu.

Interwient uboczny P. A. (1) przesłuchany na rozprawie dnia 7 lutego 2017 r. zeznawał w sposób wiarygodny i spójny ze zgromadzonym materiałem dowodowym. P. A. (1) przyznał, że jeździł samochodem wspólnie z D. S. i R. P. (1) pomimo tego, że żaden z nich nie miał do tego uprawnień. P. A. (1) utracił panowanie nad samochodem, który stracił przyczepność i zaczął koziółkować. W czasie wypadku R. P. (1) wypadł przez przednią szybę pojazdu.

Świadek K. K. był kolegą R. P. (1). Świadek zeznawał w sposób spójny i logiczny. Świadek wskazał, jednak że nie był świadkiem, ani uczestnikiem wypadku. Świadek nie utrzymywał również bliskich relacji z rodzicami R. P. (1). Tym samym zeznania świadka pomimo tego, że wiarygodne, nie miały zasadniczego znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego sprawy

Powódka K. P. zeznawała w sposób wiarygodny, logiczny i zgodny z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy. Powódka opisała swoje cierpienie po śmierci syna. Powódka wskazała, że żał po śmierci syna był bardzo dotkliwy z uwagi na to, że R. P. (1) był jedynym dzieckiem stron. Ogrom emocji spowodowanych śmiercią syna spowodował, że powódka musiała być hospitalizowana z uwagi na znaczne pogorszenie jej stanu zdrowia. Powódka musiała również korzystać z pomocy psychiatry. K. P. do dzisiaj często wspomina syna, ogląda jego zdjęcia i regularnie chodzi na jego grób na cmentarz.

Powód Z. P. zeznawał w sposób spójny, logiczny i wiarygodny. Powód opisał swoje cierpienie po śmierci syna. Powód musiał korzystać z pomocy psychiatry. Powód do dzisiaj tęskni za synem, często go wspomina.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwem z dnia 4 stycznia 2016r. powodowie K. P. i Z. P. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz każdego z powodów kwoty 102.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 09.10.2015 r. do dnia całkowitej zapłaty.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Posiadacz samochodu marki S. (...) nr rej (...) w dniu 16 maja 2015 r. był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) SA z siedzibą w W. za szkody związane z ruchem tego pojazdu.

Stosownie do treści art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst Dz. U. z 2019 r., poz. 2214) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę ruchem tego pojazdu. Według art. 34 ust. 1 ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Jako podstawę odpowiedzialności cywilnej kierującego samochodem marki S. J. A. za szkodę wyrządzoną powodom należało wskazać art. 436 § 1 w zw. z art. 435 § 1 i art. 415 Kodeksu cywilnego (k.c.). Zgodnie z pierwszym z tych przepisów, prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Z kolei art. 436 § 1 k.c. stanowi, że odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. W razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych.

Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności (art. 436 § 2 k.c.). P. A. (1) wszedł w posiadanie pojazdu S. (...) bez zgody ojca-właściciela tego pojazdu. W chwili wyrządzenia szkody był więc samoistnym posiadaczem pojazdu w złej wierze. Za jego przyzwoleniem w pojeździe znaleźli się D. S. i poszkodowany R. P. (1). Można przyjąć, że korzystali oni z pojazdu „z grzeczności” tym samym odpowiedzialność sprawy wobec nich była odpowiedzialnością na zasadach ogólnych. Owe ogólne zasady to art. 415 k.c., który stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Wina kierującego pojazdem P. A. (1) nie budzi wątpliwości: nie zapanował ona nad pojazdem, który zjechał z drogi, zjechał na pole i tam „dachował”, wskutek czego R. P. (1) doznał uszkodzenia ciała, które w efekcie skutkowało jego śmiercią. W niniejszej sprawie nie kwestionowano faktu zaistnienia wypadku ani odpowiedzialności cywilnej pozwanego zakładu ubezpieczeń za skutki tego wypadku. Pozwany wypłacił poszkodowanemu wskazane w odpowiedzi na pozew kwoty tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania. Tym samym, uznając, że zasada odpowiedzialności została przesądzona, należało ustalić, czy powodom przysługują roszczenia w wysokości dochodzonej w pozwie.

Przed oceną poszczególnych roszczeń żądanych w pozwie należało zająć się zgłoszonym w odpowiedzi na pozew zarzutem przyczynienia. Ewentualne uwzględnienie tego zarzutu powinno bowiem skutkować stosunkowym obniżeniem kwot zasądzonych na rzecz powodów.

Pozwany wskazał, że pomiędzy stronami postępowania pozostaje bezsporne, że w chwili wypadku R. P. (1) nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa, a także wiedział, że kierujący pojazdem nie miał uprawnień do kierowania samochodami. Między stronami sporna pozostaje wysokość przyczynienia. Zdaniem pozwanego R. P. (1) przyczynił się do powstania szkody w 90 %. Powodowie podnosili natomiast, że ich zdaniem stopień przyczynienia się ich syna do powstania szkody wynosi 30 %.

Stosownie do treści art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Na tą okoliczność została przeprowadzona opinia z zakresu rekonstrukcji wypadków. Zgodnie z opinią biegłych podróżujący samochodem S. (...) poszkodowany R. P. (1) nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa bezpośrednio przed zaistnieniem zdarzenia. Uwolnienie R. P. (1) z poszkodowanego pojazdu nie byłoby możliwe w przypadku prawidłowego zapięcia pasa bezpieczeństwa. Zdaniem biegłych nie jest możliwe wypadnięcie pasażera z samochodu, który ma zapięty pas bezpieczeństwa, nawet w przypadku „dachowania” samochodu. Fakt niezapięcia pasa bezpieczeństwa przez R. P. (1) miał wpływ na zakres jego obrażeń, które skutkowały jego zgonem. Zasadny jest także zarzut, że poszkodowany zdecydował się na jazdę z kierowcą niemającym uprawnień do kierowania pojazdami samochodowymi. Tym samym, przyczynienie się R. P. (1) do powstania szkody polegało na podróżowaniu z osobą niemającą uprawnień do prowadzenia samochodu oraz niezapięciu pasów bezpieczeństwa.

Wskazać jednak należy, że Sąd w całości popiera stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku sądu Najwyższego, Izba Cywilna z dnia 20 lipca 2020r., sygn. akt V CSK 247/19, zgodnie z którym art. 362 k.c. znajduje zastosowanie do wszystkich stanów faktycznych, w których dochodzi do przyczynienia się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody bez względu na to, jaka jest podstawa prawna odpowiedzialności za szkodę (również niemajątkową). Nie oznacza to jednak prostego przelożenia stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody na obniżenie należnego odszkodowania czy też zadośćuczynienia i nie przesądza o stopniu tego obniżenia. Użycie przez ustawodawcę w art. 362 k.c. sformułowania „stosowne okoliczności” nakazuje, aby sąd, w ramach pewnego luzu uznania sędziowskiego, uwzględnił wszystkie okoliczności konkretnej sprawy, takie np. jak stopień winy sprawcy, wiek poszkodowanego i stopień jego rozwoju, szczególne okoliczności towarzyszące zdarzeniu wywołującemu szkodę. Dopiero po dokonaniu prawidłowej oceny wszystkich zindywidualizowanych okoliczności związanych z przyczynieniem się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody ocenić można, jaka kwota będzie odpowiednią sumą zadośćuczynienia, zgodnie z normą określoną w art. 448 k.c. Zdaniem Sądu uznanie przyczynienia się R. P. (1) w 60% do powstania szkody jest zgodne z przepisami prawa i zasadami współżycia społecznego.

Sąd wziął pod uwagę młody wiek R. P. (1) i związany z tym brak doświadczenia życiowego oraz fakt, że również jego koledzy byli w pełni świadomi, że żaden z nich nie posiada uprawnień do kierowania pojazdem. Przeprowadzone w sprawie dowody potwierdziły, że R. P. wcześniej zapinał pasy bezpieczeństwa, a jedynie nie zapiął ich wtedy, gdy za kierownicą usiadł P. A.. Dlatego Sąd uznał, że w zaistniałych okolicznościach uwzględnienie zarzutu przyczynienia w stopniu wyższym niż 60 % nie byłoby sprawiedliwe i uzasadnione.

Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W niniejszym postępowaniu powodowie wnieśli o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kwoty 102.500 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 9.10.2015r. do dnia całkowitej zapłaty.

Zadośćuczynienie, przyznawane na podstawie artykułu 446 § 4 k.c. ma na celu kompensację krzywdy doznanej przez członka rodziny zmarłego, a więc złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc w dostosowaniu się do nowej sytuacji życiowej, zmienionej przez to zdarzenie. Ustalenie krzywdy - i jej rozmiaru - ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości.

Nie sposób kwestionować faktu, że uczucie, którym darzy się najbliższego członka rodziny jest szczególne oraz okoliczności, iż nic nie jest w stanie zapełnić pustki spowodowanej nagłym i niespodziewanym odejściem bliskiej osoby. Materiał dowodowy w postaci zeznań powodów, a także opinie biegłych psychologa i psychiatry zdaniem Sądu pozwalają przyjąć, że więzi jakie łączyły powodów z synem R. były silne, zaś uczucie bólu z powodu jego braku towarzyszy im do dnia dzisiejszego.

W judykaturze akcentuje się, że na rozmiar krzywdy związanej ze śmiercią osoby bliskiej mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań, poczucie osamotnienia i pustki, wstrząs psychiczny, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia osoby bliskiej (nerwicy, depresji), stopień, w jakim pokrzywdzony potrafił się znaleźć w nowej rzeczywistości.

Jednocześnie zadośćuczynienie nie może prowadzić do wzbogacenia pokrzywdzonego, lecz powinno przedstawiać odczuwalną ekonomicznie wartość, a jego wysokość nie może sprowadzać się do kwoty symbolicznej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2019 roku V CSK 179/18).

Sąd wziął także pod uwagę kompensacyjny charakter świadczenia uznając, że zadośćuczynienie ma rekompensować cierpienie, ból oraz poczucie osamotnienia po śmierci bliskiej osoby.

Sąd nie miał przy tym wątpliwości, że tragiczna śmierć R. P. (1) biorąc pod uwagę silną więź jaka łączyła powodów ze zmarłym, stanowiła dla nich przeżycie o charakterze traumatycznym. Wraz z jego odejściem powodowie bezpowrotnie utracili możliwość dzielenia z nim wspólnych chwil oraz ważnych wydarzeń życiowych.

Śmierć R. P. (1) była tym bardziej dotkliwa dla powodów, że był on ich jedynym dzieckiem. Powodowie do dziś nie mogą pogodzić się ze śmiercią syna, cierpią na stany depresyjne. Powodowie w dalszym ciągu wspominają syna, przechowują pamiątki po zmarłym oraz regularnie odwiedzają jego grób.

W związku powyższym sąd uznał, że kwota po 90.000 zł na rzecz każdego z powodów będzie kwotą odpowiednią w rozumieniu art. 446 § 4 k.c.

Z uwagi na przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody w 60 % każdemu z powodów należy się 40 % z tej kwoty czyli 36.000 zł; kwota ta podlegała zmniejszeniu o kwotę 2.500 zł z tytułu już wypłaconego zadośćuczynienia.

W związku z powyższym, w punkcie pierwszym wyroku zasądono od pozwanego na rzecz K. P. kwotę 33.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.

W punkcie trzecim wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Z. P. kwotę 33.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Obowiązek dłużnika aktualizuje się z chwilą wezwania przez wierzyciela. W przypadku gwarancyjnej odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń, terminy wymagalności świadczeń reguluje odrębna ustawa. Zgodnie ze wskazanym art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń powinien zakończyć postępowanie w przedmiocie likwidacji szkody w terminie 30 dni, a w wyjątkowych wypadkach, gdyby nie było możliwe wyjaśnienie w tym czasie okoliczności niezbędnych dla ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, termin wypłaty odszkodowania może ulec wydłużeniu, nie więcej jednak niż do 90 dni od zgłoszenia szkody.

Pełnomocnik powodów zgłosił szkodę i roszczenie w zakresie zadośćuczynienia z art. 446 § 4 w piśmie z dnia 31 sierpnia 2015 r. wysłanym w dniu 1 września 2015 r. Przyjmując siedmiodniowy termin dostarczenia w.w. pisma listem poleconym, pozwany otrzymał to pismo najpóźniej w dniu 8 września 2015 r. Mając na uwadze, że pozwany otrzymał zawiadomienie o szkodzie najpóźniej w dniu 8 września 2015r., termin 30 dni, w którym zobowiązany był zapłacić na rzecz powodów kwoty zadośćuczynienia w pełnej wysokości upłynął w dniu 8 października 2015r. W związku z powyższym zasadnym było zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia począwszy od dnia następnego tj. od dnia 9 października 2015 r.

Zgodnie z art. 446 § 1 k.c. jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł.

Powód Z. P. domagał się od pozwanego zwrotu kosztów postawienia granitowego nagrobka. Koszt ten wyniósł łącznie 12.000 zł i został w całości uznany przez pozwanego, jednakże pozwany wypłacił powodowi jedynie kwotę 1.200 zł z tego tytułu, pomniejszył ww. kwotę o 90 % w związku z przyjętym przez siebie przyczynieniem zmarłego do powstania szkody.

Z uwagi, na to, że Sąd uznał przyczynienie się do powstania szkody w wysokości 60 %, powodowi należy się z tytułu poniesionych kosztów postawienia nagrobka 40 % tych kosztów czyli 4.800 zł minus 1.200 zł, która została już wypłacona z tego tytułu.

W związku z powyższym Sąd w punkcie piątym wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda Z. P. tytułem odszkodowania kwotę 3.600 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz każdego z powodów kwoty 21.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej z art. 446 § 3 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 446 § 3 k.c. sąd może ponadto przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

Przez znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej należy rozumieć wszelkie niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego, jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które jednak rzutują na ich sytuację materialną, przy czym pogorszenie sytuacji życiowej polega nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, lecz także na utracie realnej możliwości polepszenia warunków życia w przyszłości.

Z punktu widzenia hipotezy art. 446 § 3 k.c. istotne są nie tylko utracone dochody zmarłej osoby najbliższej, jej koszty utrzymania i inne tego typu wskaźniki. Nie bez znaczenia jest też pozbawienie możliwości korzystania przez najbliższych z faktycznego wsparcia zmarłego, również w przyszłości, w tym wykonywania przez niego różnego rodzaju świadczeń niepieniężnych na rzecz rodziny. Świadczenia te, jakkolwiek trudno wyliczalne, mają niewątpliwie swój wymiar majątkowy, bowiem zwalniają uprawnionych z konieczności pokrywania ich kosztów. Chodzi tu np. o wykonywanie różnych prac, w tym fizycznych, na rzecz rodziny, opiekę.

Nader istotne jest, że zmarły R. P. (1) był jedynym dzieckiem powodów. W dacie wypadku miał 19 lat i mieszkał wraz z powodami, z którymi prowadził wspólne gospodarstwo domowe. Wprawdzie w dacie wypadku syn powodów nie pracował, ponieważ uczył się w III klasie technikum i w związku z tym pozostawał na utrzymaniu powodów, jednakże w sposób znaczny pomagał rodzicom w prowadzeniu domu, ponieważ był osobą pracowitą i pomocną. R. P. (1) pomagał rodzicom w sprzątaniu, przygotowywaniu drewna na opał, przygotowywania wszelkich napraw i remontów w domu, czy w pracach w ogródku.

Pomoc syna była tym bardziej istotna, że powód Z. P. w kwietniu 2014 roku uległ poważnemu wypadkowi i od tego czasu jest niezdolny do pracy, nie może podnosić ciężkich przedmiotów, nosić zakupów i wykonywać wielu prac domowych, w związku z czym wiele czynności w domu wykonywał właśnie syn powodów.

R. P. (1) był młodym i energicznym człowiekiem. Po ukończeniu Technikum B. chciał zajmować się pracami remontowo- budowlanymi. Zdobycie takich kwalifikacji dawałoby mu szansę na znalezienie pracy i uzyskiwanie znacznego wynagrodzenia.

Wskutek śmierci syna sytuacja życiowa powodów uległa znacznemu pogorszeniu. Powodowie zostali pozbawieni przede wszystkim bieżącej pomocy syna w prowadzeniu gospodarstwa domowego, ale również perspektywy na pomoc zmarłego, której zasadnie mogliby od niego oczekiwać w przyszłości.

Pogorszenie sytuacji życiowej powodów przejawia się również w istotnym pogorszeniu stanu zdrowia powodów po śmierci syna. Traumatyczne przeżycia wywołane śmiercią najbliższej osoby odbiły się negatywnie na stanie zdrowia psychicznego powodów. Powodowie po śmierci syna zmuszeni byli podjąć leczenie w poradni zdrowia psychicznego. Lekarz psychiatra zdiagnozował u K. P. reakcję depresyjną na stres z reakcją żałoby, a u Z. P. ostrą reakcję na stres, zaburzenia stresowe pourazowe oraz reakcję żałoby. Powodowie do chwili obecnej nie pogodzili się ze śmiercią syna. Rokowania co do poprawy zdrowia psychicznego powodów i ich samopoczucia nie są pewne.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego stoi na stanowisku, że jeżeli członek rodziny dozna na skutek silnego wstrząsu psychicznego spowodowanego tragiczną śmiercią osoby najbliższej znaczniejszych zmian w stanie zdrowia, to zachodzą przesłanki do zasądzenia na jego rzecz odszkodowania przewidzianego w art. 446 § 3 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z 08.05.1969 r., II CR 114/69).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał, że stosownymi kwotami odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej powodów, będą kwoty po 15.000 zł na rzecz każdego z powodów. Pomniejszając te kwoty 60 % w związku z przyczynieniem zmarłego do wypadku i jego skutków, zasądzono na rzecz powodów kwoty po 6.000 zł tytułem odszkodowania.

W związku z powyższym Sąd w punkcie drugim wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powódki K. P. tytułem odszkodowania kwotę 6.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.

W punkcie czwartym wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda Z. P. tytułem odszkodowania kwotę 6.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.

W punkcie szóstym wyroku Sąd w pozostałej części oddalił powództwo.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z kolei zgodnie z art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Biorąc pod uwagę żądania pozwu oraz wynik sprawy, stwierdzić należy, że powództwo uwzględniono w 33 %. Oznacza to, że powodowie mogą się domagać zwrotu poniesionych przez siebie kosztów w 33 % i jednocześnie zobowiązania są do zwrotu 67 % kosztów poniesionych przez ich przeciwników procesowych.

Zgodnie z przedłożonym przez powodów spisem kosztów, każdy z powodów poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 14.117 zł (k. 873). Każdy z nich może domagać się od przeciwników 33 % poniesionych kosztów czyli kwoty 4.658,61 zł.

Pozwane (...) SA poniosło koszty procesu w łącznej wysokości 19.308,79 zł (4.891,79 zł - wykorzystane zaliczki, 14.400 zł - wynagrodzenie radcy prawnego i 17 zł – opłata skarbową za pełnomocnictwo). Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy pozwany ma prawo do zwrotu od powodów 67 % poniesionych kosztów czyli kwot 12.936,89 zł.

Interwenant uboczny P. A. (1) poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 17.559 zł (2.542 zł – opłata od interwencji ubocznej, 600 zł – wykorzystana zaliczka, 14.400 zł - wynagrodzenie radcy prawnego i 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa). Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy interwenant uboczny ma prawo do zwrotu od powodów 67 % poniesionych kosztów czyli kwot 11.764,54 zł.

Po wzajemnym obrachunku powyższych kwot, należało zasądzić od każdego z powodów z tytułu kosztów procesu: na rzecz pozwanego (...) SA kwotę 8.278,28 zł (12.936,89 – 4.658,61) i na rzecz interwenienta ubocznego P. A. (1) kwotę 7.105,92 zł (11.764,53-4.658,61).

Stosownie do treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 755), kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Cała opłata od pozwu w niniejszej sprawie wyniosła 12.710 zł. Powodowie uiścili z tytułu opłaty od pozwu łącznie 6.000 zł. Do rozliczenia pozostało z tytułu brakującej opłaty kwota 6.710 zł i niepokryte z zaliczek wydatki w wysokości 469,30 zł. Do ściągnięcia na rzecz Skarbu Państwa pozostała kwota 7.179,30 zł. W związku z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania należało ściągnąć od pozwanego (...) SA kwotę 2.369,20 zł (33 % z 7.179,30 zł).

Na podstawie art. 102 k.p.c. z uwagi na trudną sytuację życiową powodów i młody wiek interwenienta ubocznego, odstąpiono od obciążania ich kosztami sądowymi w pozostałej części.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Jacek Grudziński